

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Volja za vse leto \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 269. — ŠTEV. 269

NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 16, 1933. — ČETRTEK, 16. NOVEMBRA 1933

VOLUME XLII. — LETNIK XLII

PRESIEDNIK O PROBLEMU NEZAPOSLENOSTI

H. MORGENTHAU JE NADOMESTIL ZAKLADNIČARJA WOODINA, KI SE JE PODAL NA DALJŠI DOPUST

Predsednik je ponovno zatrdil, da prihodnje zimo ne bo treba nikomur stradati. — Pri oddajanju dela se ne bodo smeli uradniki ozirati na politično prepričanje proslca. — Administracija za javna dela je odobrila 45 stavbinskih načrtov v dvajsetih državah.

WASHINGTON, D. C., 15. novembra. — V Beli hiši se je vršila danes značilna skupščina kakih 500 zastopnikov in uradnikov raznih reliefnih družb in uradov. Zastopane so bile vse države.

Predsednik Roosevelt je imel dolg govor, v katerem je pojasnil program javnih gradenj, ki bodo predvsem služile v to, da se zmanjša število nezaposlenih v deželi.

Tekom svojega govora je rekel, da je slišal od raznih strani, da je začela pri pomoči nezaposlenim igrati tudi politika svojo vlogo.

— V zvezi s tem moram pripomniti, — je dejal, — da vaša vlada ne bo izrabljala stiske ameriškega naroda v kake politične namene. Upam, da je tega mnenja tudi sleherni governor, sleherni župan in vsak uradnik katerekoli pomožne družbe oziroma urada. Nobena oseba, ki je v zvezi z upravo štiristo milijonov dolarjev, ki so namenjeni za pomoč nezaposlenim, ne bo v nobenem slučaju vprašala, če je tisti, ki prosi za pomoč, republikanec, demokrat, socialista ali kaj drugega. Naš namen je, spraviti v zimskih mesecih štiri milijone ljudi na delo, da bomo mogli kot narod samozavestno reči, da ta zima ni bila taka kot je bila prejšnja.

— Dosti sem slišal o nezaposlenosti v Angliji, Franciji in Nemčiji, toda v nobeni teh dežel ni bil položaj tako obupen kot je bil preteklo pomlad v Združenih državah.

— Nekateri pravijo, da je znašalo število nezaposlenih dvanajst, štirinajst ali celo šestnajst milijonov. To nikakor ne izpremeni dejstva, da je bil odstotek nezaposlenih v Združenih državah večji kot v katerikoli drugi deželi na svetu.

— V zadnjih par mesecih je dobilo dosti nezaposlenih delo. Njihovo število navajajo nekateri od treh do petih milijonov. Še vedno jih je pa dosti brez dela, in načrt za javne gradnje bo preskrbel nadaljnim štirim milijonom oseb delo in zaslužek. Sedaj žive od miloščine, kar je pa v gotovih ozirih poniževalno za pravega Amerikanca.

— Štiristo milijonov dolarjev ne pomenja nobene posebnega izdatka, kajti ta vsota prihaja iz sklada 3,300 milijonov dolarjev, ki jih je dovolil kongres departmentu za notranje zadeve za izvedbo javnih del. Izvedba marsikaterega načrta, ki naj bi bil financiran iz tega sklada, se je precej zavlekla. Vsled tega je sklenila zvezna vlada iti z vso vnemo in z vso naglico na delo, da čimprej zaposli čimvečje število nezaposlenih.

Harry L. Hopkins, administrator urada za javne gradnje, je rekel, da je zaenkrat odobrenih 45 načrtov za javne gradnje v dvajsetih državah. Vlada bo prispevala trideset odstotkov potrebne vsote, ostalo pa posamezne države.

Kongresnik Snyder iz Pensylvanije je predložil Hopkinsu načrt, s katerim upa naseliti po zapuščenih pensylvanskih farmah na tisoče in tisoče nezaposlenih.

WASHINGTON, D. C., 15. novembra. — V zakladniškem departmentu se je završila važna izprememba. Danes se je izvedelo, da je vložil zakladniški tajnik William H. Woodin prošnjo za daljši dopust. Predsednik Roosevelt je prošnji, ki ima obli-

Razorožitvena konferenca na razpotju

ROOSEVELT HOČE VERSKO SVOBODO

Amerikancem v Rusiji mora biti dovoljeno spoznavati svojo vero. — Priznanje sovjetske vlade je odvisno od te zahteve.

Washington, D. C., 15. nov. — Kot pogoj za priznanje Rusije je predsednik Roosevelt zahteval versko svobodo za Amerikance v Rusiji.

Predsednik je povedal Litvinovu, da mora biti Amerikancem, ki bi se naselili v Rusiji, dovoljeno izvrševati verske dolžnosti, kakor se jim poljubi, ako Združene države priznajo sovjetsko Rusijo.

Kako stališče je proti temu zavzel Litvinov, ni znano. Gotovo pa je, da je Litvinov sporočil svoji vladi v Moskvi to predsednikovo zahtevo, ter sedaj čaka na odgovor. vted česar to dni ni bilo med Rooseveltom in Litvinovom nikake konference, pač pa je Roosevelt rekel Litvinovu, da more priti v Belo hišo, kadar hoče, da nadaljujeta s pogajanjimi.

Roosevelt je mnenja, da bodo tudi druge države zahtevale versko pravico svojih državljanov v Rusiji, kadar bo to dovoljeno ameriškim državljanom.

Moskva, Rusija, 15. novembra. Zahteva predsednika Roosevelta, da morajo biti rešene vse sporne točke med Združenimi državami in sovjetsko Rusijo, predno predsednik prizna Rusijo, je povzročila v Vladnih krogih veliko presenečenje.

Vlada je bila mnenja, da bo za pogajanja za priznanje Rusije zadostovalo pol ure, kot je pred svojim odhodom rekel Litvinov. Nikdar pa vlada ni pričakovala, da se bodo pogajanja zavlekla nad en teden.

S tem, da je sovjetska vlada dovolila Litvinovu, da razpravlja s predsednikom o vseh podrobnostih pred priznanjem, mesto po priznanju, je kazala, da smatra ameriško priznanje za zelo važno. Sveda je bilo za sovjetsko vlado zelo težko v to privoliti, ker ima za seboj dolgo vrsto pogodb, ki so se pričele s priznanjem, pozneje pa so se ostale zadeve rešile diplomatskim putem.

Ruska vlada zastopa stališče, da je mogoče razpravljati o odplačilu dolga šele po priznanju, kakor je bilo do sedaj pri vseh pogajanjih za priznanje. Najbrže je predsednik Roosevelt raznim nasprotnikom Rusije dal marsikatero obljubo, katerih ni mogel izpolniti, vsled česar so nastale sedanje težkoče pri pogajanjih.

Naročite se na "GLAS NARODA" največji slovenski dnevnik v Združenih državah

SARRAUT JE POSVARIL A. HITLERJA

Pravi, da je francoska moč pripravljena. — Poslanci so dali vladi zaupnico.

Pariz, Francija, 15. novembra. Ministrski predsednik Albert Sarraut je naravnost povedal Hitlerju, da ima Francija moralno, materialno in vojaško moč, ki prepuhuje vsakomur, da bi ji ukazoval.

V poslanski zbornici sta Sarraut in zunanji minister Paul-Boncour govorila o miru, toda sta oba povdarjala besedo "moč". Njuno politiko je poslanska zbornica odobrila ter ji dala svojo zaupnico s 545 glasovi proti 11.

Sarraut je v svojem govoru spomnil na strahote vojne ter rekel, da je 40,000,000 Francozov mirnih in hladnih, da pa ne poznajo strahu. Paul-Boncour je priznal, da se boji vojne z Nemčijo, ter je odločno odklonil, da bi se Francija pogajala s kanclerjem Hitlerjem izven Lige narodov.

— O vseh predlogih, ki nam bodo predloženi, — je rekel zunanji minister, — bomo skrbno razpravljali, toda vsak sporazum z Nemčijo mora biti dosežen v Ligi narodov.

E. N. HURLEY JE UMRL

Chicago, Ill., 15. novembra. — Edward N. Hurley, ki je bil zelo odlična oseba v svetovni vojni, je umrla za pljučnico. Star je bil 69 let.

Ko so Združene države stopile v vojno, je predsednik Wilson imenoval Hurleyja za predsednika Shipping Boarda. Kot tak je zgradil "most iz ladij" čez Atlantik v Francijo.

Hurleyeva naloga je bila zgraditi z veliko naglico kar največ ladij za prevoz vojakov in municije in to nalogo je izvršil v popolni meri. Kot pravi Hurley sam v svoji knjigi "Most do Francije", so te ladje obrnile zmago na zavezniško stran.

VINO NA POTU V AMERIKO

Lizbona, Portugalska, 14. nov. Prva pošiljatev portugalskega burgundea od pričetka prohibicije, je namenjena za Združene države, je bila naložena na parnik "Evangel", ki je na poti v New York. Pošiljatev znaša 10,000 steklenic.

PAPEN KOMISAR ZA POSARJE

Berlin, Nemčija, 14. novembra. Pri današnji kabineti seji je bil imenovan podkancler von Papan za komisarja okrožja Saar. Prebivalstvo Saara bo prihodnje leto glasovalo, če naj se pridruži Nemčiji ali Franciji.

ANGLIJA GRADI MOČNEJŠE KRIŽARKE

Opustila bo majhne križarke in bo zgradila slične kot Amerika in Japonska. — Anglija ima po pogodbi pravico.

London, Anglija, 15. novembra. Prvi lord angleške admiralitete Sir Bolton M. Eydes-Monsell je v poslanski zbornici naznačil, da je angleška admiraliteta sklenila, da bo sledila zgledu Združenih držav in Japonske, ter bo gradila večje in močnejše obojestranske križarke.

Mesto, da bi letos zgradila eno križarko po 7250 ton in eno po 5450 ton, bo zgradila eno križarko po 9000 ton in samo eno po 4500 ton.

Admiral Eydes-Monsell pravi, da je Japonska leta 1931 pričela graditi dve križarki po 8500 ton, letos sta v delu dve slični križarki in so izdelani načrti še za dve novi križarki. Združene države pa so med tem naznanile, da bodo zgradile štiri križarke po 10,000 ton.

— Ako izvršimo naš načrt, — je rekel admiral, — bodo naše križarke slabše od križark drugih držav. Z druge strani pa, ako hočemo zgraditi tem slične križarke, moramo njih število znižati od štirih na tri križarke. Po dolgem razmotrivanju smo tedaj sklenili, da izpremenimo načrt za l. 1933.

Kot pravi admiral, je Združeni državam in Japonski po mornariški pogodbi dovoljeno graditi križarke, kakor ji grade sedaj, da se bo navzile temu Anglija zavzemala za manjše križarke.

London, Anglija, 15. novembra. Ker se bo razorožitvena konferenca, kot izgleda, najbrže razšla, so zagovorniki močne angleške mornarice z velikim zadovoljstvom sprejeli poročilo prvega lorda admiralitete Eydes-Monsella, ker so mnenja, da bi Anglija drugače izgubila pridevek "kraljica morja".

Tajništvo mornariške lige pravi, da je iz tega naznanila razvidno, da admiraliteta pazljivo gleda na razvoj drugih mornaric in da ne drži križem rok.

Odkar je predsednik Roosevelt oznanil svoj mornariški program, ki je v soglasju z mornariško pogodbo, so bili angleški mornariški krogi zelo vznemirjeni.

Kakorhitro je admiraliteta naznanila, da bo gradila večje križarke, je bivši finančni minister Winston Churchill obdoližil Združene države, da imajo dvostransko razorožitveno politiko.

V svojem govoru v Devonshire klubu je Churchill ostro napadel udeležbe pri odredbi Ursehella obsojeni na dosmrtno ječo, bosta prestali svojo kazn v zvezni kaznilnici v Milan, Mich.

Mrs. Kelly je žena Georgea Kellyja, ki je bil tudi zaradi istega zločina obsojen na dosmrtno ječo.

MOČAN POTRES V JUŽNI AMERIKI

Santiago, Čile, 14. novembra. Danes zjutraj se je pojavil močan potres, ki je povzročil precejšnjo škodo. Na tisoče prebivalcev je v strahu pobegnilo na cesto. Potres je trajal skoro dve minuti.

HENDERSON ZAHTEVA POSEBNO ZASEDANJE KONFERENCE

ZENEVA, Švica, 15. novembra. — Poleg tega, da sta Italija in Ogrska naznanili, da izstopita iz razorožitvene konference, je konferenco zadel nov udarec, ko je njen predsednik Arthur Henderson zagrozil, da bo odstopil, ako delegati ne pokažejo večje odločnosti in delavnosti.

FORD NOČE POPUSTITI

Vodstvo Fordove družbe noče začeti z delavci pogajanj. — Usnarji v Gloversville se vedno stavkajo.

Dne 28. septembra so zastavkali delavci v Fordovi tovarni v Edgewater, N. J. Vodstvo družbe se dosedaj še ni odločilo, da bi se soglasno z določbami NRA začelo pogajati z zastopniki delavske organizacije glede ureditve plač in delavskih razmer.

Delavski organizaciji, ki je v tem slučaju United Automobile Workers, še ni priznana pravica, da bi predložila uradnikom oziroma zastopnikom Ford Motor Company pritožbe delavcev.

Gloversville, N. Y., 15. nov. — Uprave tukajšnjih usnarj so nameravale danes prirediti obratovanjem, pa so se v zadnjem hipu premislile, ker se stavkarji še niso pomirili.

Zaenkrat se še ne ve, kdaj bodo tovarne odprte. V tukajšnji okolici je petdeset usnarj, v katerih štrajka 1200 delavcev.

LANSINGOVA SESTRA UMRLA

Watertown, N. Y., 15. nov. — Miss Katherine Lansing, sestra državnega tajnika pod Wilsonom Roberta Lansinga, je po dolgi bolezni umrla v 58. letu.

Tekom svetovne vojne je bila v Franciji zaposlena pri Rdečem križu kot bolniška strežnica. Francoska vlada jo je za njene zasluge dvakrat odlikovala.

MRS. KELLY JE ZAPRTA V MICHIGANU

Washington, D. C., 15. nov. — Mrs. Kathryn Kelly in njena mati Mrs. Ora Shannon, ki sta bili vsled udeležbe pri odredbi Ursehella obsojeni na dosmrtno ječo, bosta prestali svojo kazn v zvezni kaznilnici v Milan, Mich.

Mrs. Kelly je žena Georgea Kellyja, ki je bil tudi zaradi istega zločina obsojen na dosmrtno ječo. — Nadalje je sporočila vlada, da bodo vsi tujezemski politični jetniki v prihodnjih par dneh deportirani. Sorodnikom vladi zvestih vojakov, ki so padli v boju z vstasi, bo vlada povišala pokojnino. V glavnem mestu vlada mir, dočim se v notranjosti otoka še vedno vrše manjši spopadi.

Henderson je naznačil, da bo za prihodnji teden zahteval posebno zasedanje Lige narodov, kjer bo od držav zahteval, da ali sprejmejo njegov odstop, kot predsednik razorožitvene konference, ali pa pokažejo resno voljo in željo, da pride konferenca do katerega cilja.

Delegati so prepričani, da pomeni Hendersonov odstop smrt za razorožitveno konferenco.

— Čutim, — je rekel Henderson, — da ne dobivam podpore, do katere sem opravičen in ako pravijo italijanski delegati, da ostanejo na konferenci samo kot opazovalci, tedaj sem zelo presenečen. V Ženevi ne morem ostati pod pogoji, katere sem zadnje čase poskusil, dokler ne pride med delegati do večje odločnosti in do večjega napredka. Za mene ni druge poti, kot da vse prepustim svetu Lige narodov, ki me je postavil za predsednika.

Ameriški delegat Hugh R. Wilson in francoski delegat Rene Massigli sta se zglasila pri Hendersonu najbrže zato, da zahtevata, da jima Henderson pove vzkrok za svoj nemadni sklep, da o tem poročata svojim vladam, ne pa, da bi mu prigovarjala, da ostane še predsednik.

SMRTNA KAZEN ZA DVA VSTAŠA

Kubanski predsednik priporoča smrtno kazn za dva voditelja zadnje vstaje, ki je zahtevala stopdeset človeških žrtev.

Havana, Kuba, 15. novembra. Predsednik Ramon Grau San Martin je nočoj priporočil vojnemu sodišču, naj dva letalca, ki sta znana kot povzročitelja zadnje vstaje, obsodi na smrt. Zadnja vstaja je zahtevala nad stopdeset človeških žrtev.

Letalca sta bila že spoznana krivim, sodba pa še ni bila izrečena. S priporočilom, naj bosta obsojena na smrt, se strinjajo tudi vsi ostali člani predsednikovega kabineta.

Nadalje je sporočila vlada, da bodo vsi tujezemski politični jetniki v prihodnjih par dneh deportirani. Sorodnikom vladi zvestih vojakov, ki so padli v boju z vstasi, bo vlada povišala pokojnino. V glavnem mestu vlada mir, dočim se v notranjosti otoka še vedno vrše manjši spopadi. — bila njena edina želja, da bi bila zaprta v isti kaznilnici skupno s svojo materjo.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, President
L. Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
716 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja na Ameriko in Kanado	\$7.00	za New York na celo leto	\$3.50
za pol leta	\$3.50	za inosemestvo na celo leto	\$7.00
za šest let	\$12.00	za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" lahka vsaki dan izvzemti nedelj in praznikov

Jepiti brez podpisa in osebosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovni pošiljati po Money Order. Pri sprejemu kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3373

BLAZNIKOVE PRATIKE

za leto 1934

IMAMO V ZALOGI

Cena 20c
s poštnino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

Na dan predsedniških volitev, 3. novembra 1908, se je zbralo v "Schweitzer Singer Hall" — po domače pri "Materi" v Brooklynu 12 newyorskkih Slovencev in ustanovili so pevsko društvo "Domovina". Prvo mesecih pa se je razvil v mešani zbor, ki se je obdržal do danes. Prvi pevovodja "Domovine" je bil gospod Ivan Adamič. Natančneje poročilo o 25-letnem delovanju "Domovine" boste čitali v programih.

Vsakogar, ki mu je delo kulturnega društva pri sreju opozarjamo že sedaj na proslavo srebrnoga jubileja "Domovine", ki se bo vršila v nedeljo 26. novembra 1933 v Slovenskem Narodnem Domu, Brooklyn, N. Y. Popoldne bo velik koncert, zvečer pa igra "Divji lovec".

Pri koncertnem delu programa bodo peči pevci in pevke "Domovine" ter "Mladinski zbor" skladbe, ki se po večini še niso izvajale pri nas. Zanimiva pesem "Vlak", katero je skomponiral Dr. Anton Selwah za društvo "Ljubljanski Zvon" oz. 25-letnici bo oficijelno otvorila program. Zatem sledi zbor iz opere "Prodana nevesta" del češkega skladatelja Bedrich Smetane in Hubadova "Potrkjan ples" za šesteroglasen mešani zbor. Moški zbor bo zapel navdselepo "Rožmarin" od H. Volariča, vonček narodnih od Bajuka in Zajčeveo krepko koracnico "U boj".

Mladinski zbor bo podal štiri še neizvajane komade in sicer: "Hišica očetova", komično "Prišla je miška", "Rig-a-jig" in "Slovensko koracnico". Za nameček bodo imeli pa še več pripraviljenih, ker morajo pri vsakem nastopu nekaj dodati.

Zatem boste čuli slovesno pesem "Triglavl" za šesteroglasen mešani zbor in prekrasno kantatiko "Vrbsko jezero", ki je zložena na podlagi narodnih koracških melodij in zahteva osmeroglasen mešani zbor s spremljevanjem klavirja. Ta skladba je višek programa in bo ostala gotovo vsakemu v trajnem spominu. Giblje se v tridsetinskim taktu, ter je tako polna življenja, da bi jo človek vedno rad poslušal. Že samo ta pesem je vredna, da pridete na koncert. Zložil jo je Korošec po imenu Tomaž Košat. Točke mešane zboru bo spremljala na klavirju Ruth Julia Hall, "Mladinski zbor" pa Pauline Šubelj.

Da boma dali vsi duška navdušenju proslave slovenske pesmi, je na programu tudi "splošno petje občinstva" v dvorani. Vsi, ki pridete na koncert, ste prošeni, da pojete s pevci "Domovine" takoj ob začetku koncerta: "The Star Spangled Banner" in "Lepa naša domovina", na koncu pa tri narodne pesmi, katerih besedilo boste našli v programih, ki se vam bodo razdelili ob prihodu v dvorano in sicer: "Ko psi zalajajo", "Je ps davi slan'ca pala" in "Regiment".

Sedanji predsednik "Domovine" g. Valentin Pavlič bo pozdravil občinstvo v kratkem govoru, go-

Gledališče-Glasba-Kino

KONCERT "DOMOVINE"

Na dan predsedniških volitev, 3. novembra 1908, se je zbralo v "Schweitzer Singer Hall" — po domače pri "Materi" v Brooklynu 12 newyorskkih Slovencev in ustanovili so pevsko društvo "Domovina". Prvo mesecih pa se je razvil v mešani zbor, ki se je obdržal do danes. Prvi pevovodja "Domovine" je bil gospod Ivan Adamič. Natančneje poročilo o 25-letnem delovanju "Domovine" boste čitali v programih.

Peter Zgaga

Zbrala se je družba veselih prijateljev. Pri pijači so veselili pripravoviti svoje dogodivščine. In pri tem so lagali, da je bilo groza. Nato so napravili stavo, kateri bo znal najbolj lagati. Pravi li so silne gorostasnosti, stavo je pa dobil tisti, ki je to-le povedal:

— Lani sem bil na obisku v starem kraju. S svojo ženo, seveda. Ko smo bili sredi morja, je nastal strašen vihar. Ladja je začela pokati na vseh konicih in krajih. Kapitan je zapovedal, da moramo vsi na krov. Moja žena je bila v trenutku oblečena. Jaz sem planil v morje. S krova so mi metali potnike in naročje. Včasem kar z dvema plaval na breg, ki je bil skoro pol ure oddaljen. Ker sem slisal, da olje pomiri valove, sem naročil na bregu petdeset sodov olja, ki smo ga potem polili krog potapljalčice se ladje. Morje se je pomirilo in precej usahnilo. Ladja je običajna na strmih skali.

V svojem navdušenju bi možak še naprej lagal in kvasil, toda začasni predsednik mu je odvzel besedo.

— Je že dovolj. — je rekel. — Je že dovolj. Ti zaslužiš nagrado. In izplačali so mu jo.

Ko je pozneje vprašal, s katero ladjo je nagrado zaslužil, mu je odvrnil predsednik, da z besedami: "Moja žena je bila v trenutku oblečena..."

Pred kratkim sem čital, da natakarkar našel v restavraciji listnico, v kateri je bilo \$1300. Kot potnik je bil oddal lastniku.

In lastnik pa dal natakarkarju petdeset centov nagrade.

Natakarkar je sedaj menda prepričan, da se poštenost ne izplača.

Čast in slava znanemu angleškemu pisatelju, ki je dospel te dni v Ameriko.

Ko so ga časniški poročevalci vprašali, čemu je prišel v Ameriko, je rekel, da zato, ker bi se rad česa naučil.

Ona je bela vrana med vsemi odličnjaki, ki prihajajo v Ameriko. Vsi drugi namreč prihajajo zato, da bi Ameriko česa naučili.

Sodnik obtožencu: — Obdoženi ste, da ste ukradli deset tisoč dolarjev. Ali nimate nobenega advokata, ki bi vas zagovarjal?

— Ko se je razširila vest o tatvini — je odvrnil obtožencu — se mi je ponudilo nad dvajset advokatov, da bi me zagovarjali. Ko so se pa prepričali, da nisem jaz ukradel tistih tisočakov, so mi vsi pokazali hrbet. Niti eden me noče zagovarjati.

Angleži so znani kot jako redkobeseden narod.

Pravijo, da so se podali trije na dolgo pot. Hodili so seveda molče.

Ob poti se je pesel konj, privozil je avtomobil ter je konja povozil.

Šli so dalje, in po preteku ene ure pravi prvi Anglež:

— Ali sta videla, kako je avtomobil konja povozil?

Šli so dalje in se niso celo uro ogledili. Nato pa pravi drugi Anglež:

— Saj ni bil konj, saj je bila kobilica.

Zopet so umolknil in šli molče še eno uro.

Tedaj pa tretji Anglež mrko pogleda svoja dva tovariša in jima osorno pravi:

— Tak nikar se vendar ne pripravljajte!

V mali vasi sta živel župnik in star zafrkljivec, ki ni dal dosti na vero in na Boga.

Če je mogel, je župnika drazil s svojimi nazori. Ko sta nekot sedela v gostilni, ga je začel spraševati o tajnostih onkraj groba.

— Kako bo na onem svetu, gospod župnik? — je hotel vedeti.

— I, tako bo — mu je odvrnil dušni pastir. — Tistim, ki bodo prišli v nebesa, bodo zrasle angeljske peroti, tistim, ki bodo prišli v pekel, bo pa zrasel pet jardov dolg rep.

Lahkoživec se je zamislil.

— O čem premišljuješ? — ga je vprašal župnik.

— Skrbni me — odvrne lahkoživček zafrkljivo — kako bom srajčo čez perutnice oblekel.

— Oh, to te pa ni treba nič skrbeti, — ga potolaži župnik. — Skrbni naj te raje, kako boš pet jardov dolg rep za hlače zbalal.

ČAS SE SPREMINJAJO IN S ČASI LJUDJE

Pred vojno je bilo. Dosti prej, predno se je Mussolini prekrstil v fašista. Takrat je v Buenos Aires v nekem gledališču eksplodirala bomba. In tedaj je pisal Mussolini:

— Priznam, da v sedanjem času niso bombe primer-no sredstvo socijalistične akcije. Toda če vas vlada tlačí, pa naj bo republikanska, kraljevska ali cesarska, če vam ne da pravice, ki so vam zajamčene po božjih in človeških postavah, potem se morate poslužiti sile. In ne sme vam biti žal, če bo sila zahtevala tudi kaj nedolžnih človeških žrtev.

Pozneje, dne 14. marca leta 1912, je bil vprizorjen atentat na italijanskega kralja.

Tedaj je Mussolini socijalistom takole povedal:

— Dne 14. marca je streljal neki laški zidar na Viktorja Savojskega. Ta atentat ni bil niti prvi niti zadnji. Padli so člani rodbine iz Breše, padla je avstrijska cesarica Elizabeta.

— Inteligentni ljudje naj se ne vdajajo jokavim občutkom, ko pišejo o atentatih. Atentati spadajo v poklice vladarjev pač tako, kot spada strmoglavljenje v zidar-skega odra v poklice zidarjev. Če že moramo jokati, jokaj-mo za zidarjem.

Mussolini naj bo prepričan, da se Italijani ne bodo prav posebno jokali, ako ga zadene usoda, ki je tesno zve-zana z njegovim sedanjim poklicem.

EDEN, KI JE IZPLAČAL UPNIKE

Baltimorski bankir Donoghue je oktobra 1932 propadel ter vzel svo gotovino, ki jo je imel v blagajni in z njo pobeignil. Pravkar poročajo, da je svoje upnike izplačal do zadnjega centa. Ob konkursu je zadel bankirja živčni šok, ki mu je vzel govor. Pozneje je v polagoma okrevl, a govoril ni več. Pač pa je brez vsakršnega prehodnega spoznava svojim upnikom pošiljal vsak mesec toliko, kolikor je zaslužil za pokritje svojih dolgov. Ta gesta mu je pridobila popolno zaupanje pri upnikih. Zdaj, ko so upniki izplačani, izjavlja Donoghue, da ni izgubil govora zaradi živčnega šoka, marveč, da je molčal zato, ker si je bil prisegel, da ne bo znil besedice, dokler ne bo svojih dolgov častno poravnal, kar se je ta mesec dokončno zgodilo.

AKO IMATE OMOTICO JO USTAVITE Z NUGA-TONE

Strupene snovi, ki se naberejo v sistemu, vsled nerodnega odvajanja, povzročajo bolezen in oslabeost organov, ter so vzrok omotice in glavobolov itd. NUGA-TONE odnese strupene zastoje snovi iz sistema. Na milijone moških in ženskam je povrnilo zdravje in moč to čudovito zdravilo. Ako se počutite izčrpani ali bolehi, ne odlašajte poskusiti NUGA-TONE.

Zahtevajte pravi NUGA-TONE. Prodaja se v vseh lekarnah. — Adv.

JEZIKI

Iz neke statistike, ki je izšla v zadnjem času, posnemamo, da je trenutno na zemeljski obli 860 jezikov. Samo v Evropi govore ljudje 89 jezikov. V Aziji so jih našli 123, v Ameriki 117, na otokih Indijskega oceana in Pacifika pa govore domačini kar 417 jezikov. Poleg tega je še 5000 narečij posameznih jezikov. Ker pa so veliki predeli zemlje, na pr. ob Amaconki, še neraziskani, se lahko reče, da številno jezikov, ki ga navaja statistika, še ni in najbrže še dolgo ne bo zaključeno.

IZ RAZPRAVE PROTI SLEJARSKIM BANKIRJEM.

Pred sodiščem v Štipu, ki vodi razpravo zaradi sleparij propale Viničke kreditne banke in njenih voditeljev, je bil zaslišal predsednik upravnega odbora banke Hristič, ki je začel svoj zagovor takole: Banka je samo propadla, jaz nisem kriv. O bančnem poslovanju ne morem ničesar reči, ker sem nepisem človek. — Hristič se je povzpel do predsednika bančne uprave kot bivši občinski stražnik. Tudi on si je izposojal iz banke velike vsote.

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko Berilo ENGLISH SLOVENE READER STANE SAMO \$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET
NEW YORK CITY

NOBLOVA MIROVNA NAGRADA

Iz mesta Oslo na Norveškem je dospelo poročilo, da letos ne bo nikomur podeljena Noblova mirovna nagrada. Noblovo nagrado so dobili možje, ki so proslavili na polju leposlovja ter fizike, kemije, medicine in drugih ved.

Vsako leto se sestane pet članov norveškega parlamenta, ki po tehtnem razmotrivanju določijo, kateri mož se je najbolj zavzemal za svetovni mir in kateri je v tem pogledu največ dosegel.

Prejšnja leta so dobili Noblovo mirovno nagrado: — nemški državnik Stresemann, Francoz Briand, Anglež Austen Chamberlain ter Amerikanci — Theodore Roosevelt, Woodrow Wilson, Elihu Root in Charles G. Dawes.

Letos pa ni mogel odbor petorice norveškega parlamenta najti nobenega primerneža moža, ki bi res kaj koristnega storil v tem pogledu.

Odbor je morda vede ali nevede prezrl boljšeševskega komisarja za zunanje zadeve, Maksima Litvinova, ki je v lanskem in tekočem letu storil več v smeri proti svetovnemu miru, nego marsikateri, ki je mirovno nagrado dobil.

V imenu Rusije je sklenil Litvinov nenapadne pogodbe z številnimi državami ter se pojavil na razorožitveni konferenci s krilato izjavo: —

— Rusija bo odpravila svojo armado do zadnjega moža, ako so tudi druge države pripravljene isto storiti.

Ker ni bila nobena država pripravljena istega storiti, je pa seveda tudi Rusija obdržala svojo armado.

Litvinov bi bil za ta odkritosrčni predlog zaslužil mirovno nagrado.

Odbor norveškega parlamenta je pa najbrž smatral, da bi bilo pod njegovo častjo, če bi prisodil nagrado boljševiku.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.80	Din. 100	Za \$ 9.50	Lir 100
" \$ 5.15	Din. 200	" \$ 18.65	Lir 200
" \$ 7.50	Din. 300	" \$ 45.50	Lir 500
" \$ 12.15	Din. 500	" \$ 89.70	Lir 1000
" \$ 23.75	Din. 1000	" \$ 181.	Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJH

Za izplačilo \$5.00 morate poslati	\$ 5.75
" " \$10.00	\$10.85
" " \$15.00	\$16.—
" " \$20.00	\$21.—
" " \$30.00	\$31.25
" " \$50.00	\$51.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Najna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI
VESELICE, ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pu vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

ČE NAMERAVATE V DOMOVINO?

Pišite nam takoj bo bresplačna navodila in zagotavljamo vam, da boste po ceni ter udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU

216 West 18 Street
New York, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

H. STEGUWEIT

OKRADENI TAT

Kdor je poznal veliko vmeno in gospodernost Jana Valanda, s katero je opravljal svoj težavni ribiški poklic...

"Kam? Gledat tisoč tolarjev!" Nikogar ni mikalo, samo Jošt Krak je šel z njim; ta je bil pa prevejan lisjak, pegav in rdečelas.

udaril po mizi in se v drugo po-bahal: "Ljudje božji, zdaj se pa le začudite: Pravkar sem bil zopet ujet trsko, ki jo je za dva moža!"

KRALJEVA KRONA V KLETI

Pri podiranju prastare hiše v Kodanju je zadel te dni neki delavec v železno skrinjico, ki je morala biti po vsem videzu več sto let stara.

MR. JOŽEF TRINER O SITUACIJI ŽGANJA IN BRINOVCA TUKAJ IN V EVROPI.

Mr. Jožef Triner, znameniti vinski strokovnjak, je naredil sledeče opažke radi situacije žganja in brinoveca v tej deželi, kakor tudi v Evropi:

DVE SIROTI

64

V začetku je šlo dobro, Laviolettu je sledil v neznatni razdalji; toda na vogalu ulice je bila gneča prehuda.

taknjeno pismo, prava malenkost za moža, ki je bil vajen rabiti nož pri najmanjšem odporu.

Knjigarna "Glas Naroda"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 216 West 18th Street, New York

SPISI ZA MLADINO

- 3. sv. trdo vezano. Vsebuje 12 povesti
4. sv. trdo vezano. Vsebuje 8 povesti
5. sv. trdo vezano. Vinski brat
6. sv. trdo vezano. Vsebuje 10 povesti

IGRE

- Bežeški trgovec, igrokas v 5. dejanju
Cyril de Bergerac, Herična komedija v petih dejanjih. Trdo vezano
Edela, drama v 4. dej.
Gospa z morja, 5. dej.

PESMI in POEZIJE

- Akropolis in Piramide
Azasel, trdo vez.
Balade in romanece, trda vez
Bob za mladi zob, trda vez
Kraguljčki (Utva)
Moje obzorje, (Gangl)
Narcis (Gruden), broš.

PESMI Z NOTAMI

- NOTE ZA KLAVIR
10 zvezkov. Vsi zvezki po
8 mladinskih pesmi (Adamčič)

NOVE PESMI S SPREMLJEVANJEM KLAVIRJA

- Sest narodnih pesmi (Prelovec)
MEŠANI IN MOŠKI ZBOR
Slovenski akordi (Adamčič)
I. zvezek
II. zvezek
Pomlaškanski odmevi, II. sv.
Ameriška slovenska lira (Solmar) I.
Orlovsko himne (Vodopivec)
10 moških in mešanih zborov
MOŠKI ZBOR
Trije moški sbori (Pavčič)
Izdala Glasbena Matica
Narodna nagrobna (Pavčič)
Gorski odmevi (Laharnar 2. sv.)
DVOGLASNO:
Naši himni
MEŠANI SBORI:
Planinska, II. sv. (Laharnar)
Trije mešani sbori, Izdala Glasbena Matica
RAZNE PESMI S SPREMLJEVANJEM:
Domovina, (Foester)
Gorske cvetlice (Laharnar)
Zastava, (Prelovec)

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

BRATA MALI PRED SODIŠČEM

(Dalje.)

Gospa REGINA Roman iz življenja: ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

89 — Teta Greta — zato — zato je hotela v jezero! V zadnjem trenutku sem jo potegnil nazaj, — pravi Tom z velikim trudom. — Teta Greta bere, maje z glavo in ga pogleda. — Tom, kaj je to z dr. Nimrodom? In kaj misli z Georgino? Mo? Bog, sedaj mi moras vse povedati. Pelje jo v kot in ji šepetaje pove, da je dr. Nimrod Urško zasnubil, da ji je to povedal ter ji vsled svoje obljube celo prigrizal. Teta ga pogladi preko las. — Toda Tom, budalo — ljubezen napravi včasih tudi najbolj pametnega človeka za bedaka. Kako si moreš Urški kaj takega napraviti? Tom jo pogleda ves začuden kot šolarček, ki je napravil kako neumnost. — Teta Greta — vendar mislim, da ga ima rada. Nasmeh se razljuje okoli ustnice stare gospe. — Ali si jo zato tako dolgo mučil? — Mučil! — Kako — kaj pa vendar misliš teta? — Toda Tom, ali se ti še vedno ni posvetilo? Ali ne bereš v teh vrstah njene globoke, vroe srčne potrebe? Tom jo prime za obe roki in jih stisne tako silno, da jo zaboči. In tedaj se mu zasvetijo oči. — Mene, mene ima rada? Teta Greta — saj to ne more biti — saj sem ji vendar samo stari stric Tom. Teta ga poboža po čelu. — Moj dragi Tom, kako sta se oba zaletela! Da bi se bila saj prej vmešala. Toda mislila sem si, da se bosta že sama enkrat našla. Ali ne vidiš njene ljubečnosti, ki jo boli? Ne razvidiš iz teh vrstic njene ljubečnosti na Georgino? Ali v tem ne vidiš njene srčne bolečine, ker si jo po njenem mnenju hotel dati drugemu? Urška te ljubi z vsako žilo svojega telesa tako, kot jo ti ljubiš. Kdor tega ne vidi, mora biti v resnici slep, kot morejo biti le zadjubljenčiči. Oče nebeski, samo da si jo mogel še rešiti! Kaj bi sicer bilo iz tega, samo zato, ker se taka dva noreca skrivata eden pred drugim, in ker se nisem hotela dotikati tako nežnih stvari. Tomove prsi se dvigajo v globokih dihajljih. Po prstih gre zopet k Urškini postelji in poklekne pred njo. Svoj obraz pritisne v blazino, na kateri je ležala Urškina glava. Tako sloni nekaj časa; vsa njegova notranjost je razburjena. Teta Greta stopi poleg njega in mu gledi vase. Tom jo s solzami očmi pogleda. — Teta, ako si je storila kaj hudega — moj Bog, kako naj to prenesem! Tako veliko srce si mi pokazala, da me bojazen, da jo moram izgubiti, kar duši. Teta se skrbno skloni nad Urško. Nato mu priklama. — Samo pogum, Tom. Ljubi Bog bo že dalje pomagal. Pojdi in prinesi malo vina; ji ga bom malo vlija v usta, to ji ne bo škodilo. Z velikimi koraki teče Tom po stopnicah in prinese steklenico vina. Ko teta z njegovo pomočjo vlije nekaj kapljic v Urškina usta, se Urška premakne in odpre oči. Z mrličnim bleskom v očeh zmedeno gleda okoli sebe. — O, sedaj sem vendar v nebesih — mavzlic velikemu grehu! — šepetaje, ne da bi spoznala Toma in teta. Nato pa v vročici govori: — Sedaj si moj — sedaj pojdi z menoj — oh, Tom, moj ljubi Tom, — sedaj sva združena — kako lepo je v nebesih. Oh, starši — pogledj vendar — moja sladka mama, kako lepa — oče! Odpusti — nisem mogla drugače. Sedaj pa zapoj najlepšo pesem — ako poljubíš moje ustnice — ako ti — o, Tom, hozana! Ali je Georgina odšla? Hvala Bogu — da — ni je več tukaj. Tom — ali si name hud, moj ljubi Tom? Ali sem te vendar nekoliko vzalostila? Ne rada — ne rada — toda nisem mogla več prenašati — Georgina me pogleduje s tako vročimi pogledi, — o, pojdi — pojdi proč. — Georgina — poriva me v vodo. Tako hladna je. — Vzemi harfo in igray in zapoj! O, moj Tom, kako te ljubim! Kako vendar moreš zavreči svojo malo, ubogo medvedko! Srce me boli — tako boli! Samo enkrat te hočem še videti — Tom, — oh, kako me boli srce!

Tako govori v prestankih s tresočim glasom, medtem ko z rokami nervozno grabi po odeji, kot bi kaj iskala. Vedno govori dalje; včasih nerazumljivo, včasih pa v jasnih stavkih. Kličje teta Greta, starši in Toma. V blodni domišljiji ji kot pošast vstaja Georginina postava. Govori o stvareh, ki so se že davno dogodile. In zopet govori: — Tom, — oh Tom, divje kaze imajo vse Georginin obraz. Ne bo te osrečila; o, v bréžno naju hoče poriniti. Pomagaj vendar, Tom; zakaj me hočeš pognati iz svoje hiše? Sedem let si bil moj — ne, ne sedem let, — sto let — sto let — za vedno — za vedno. Nič več ti ne bom rekla stric — samo vedno Tom, kakor sem te skrivaj že dolgo klicala. Ne smeš vedeti, kako zelo te ljubim. Saj je še gospica Bardach rekla na Wangoni, da se boš poročil z drugo. Toda laže, kaj ne, da laže? Poženi jo od sebe! Mene ne boš pregnal. Kam naj grem? Samo v jezero — v jezero! Pogledj vendar — ta lepa obleka — ali ti ugaja? O, ljubi Tom — ljubi Tom! Neizmerna ljubkost je bila v teh besedah. Tom stiska zobe in biaznost in bolečina mu hoče raznesti prsi. Tako potečejo ure in teta se neumorno trudi, da bi pomirila Urško. Njene noge se polagoma ogrejejo in tudi roke; na vroče čelo pa ji teta polaga mrzle obkladke. Vse je napravila sama, kajti ni hotela, da bi kaka strožnica slišala njeno govorjenje. Tom ji prinese, kar potrebuje in vsakokrat zopet sede na rob postelje. Slednjice pride zdravnik. Teta mu pove, da je Urško že dalje časa bolela glava in da je sedaj zaradi družinskih razmer vsled velike razburjenosti omedlela in se ji je tudi bledlo. Sedaj se je nekoliko pomirila, toda zavest se ji še ni vrnila. Tom je šel v sosednjo sobo, dokler je bil zdravnik pri njej. Nato pride k njemu zdravnik. Tom ga ves neniren gleda. — Kaj ste našli, gospod doktor? Ali je njen položaj nevaren? Zdravnik ga resno pogleda. — Zdi se mi, da ste tudi vi zelo razburjeni, gospod Reiner. Tudi vam bom dal pomirjevalno zdravilo. Vaša varovanja je mnogo bolj bolna vsled duševnega vznemirjenja kot pa telesno. Sedaj je v letih, ki povzročajo take pojave. Toda njena narava je zdrava in močna. Njena bolezen ni prav nič nevarna. Zapisal sem ji zdravila, ki v takih slučajih zelo pomagajo. Mislim, da bo v nekaj dneh vse ponehalo. Ima sicer precej visoko vročino. V teh letih se kaj rada pojavljajo nervozna razburjenja, ki pa kmalu zopet minejo. Pri tem ni nikake nevarnosti. Ako me vaš šofer sedaj pelje, more takoj prinesiti s seboj iz lekarne zdravilo. Gospej sem tudi dal potrebna navodila. Sedaj je najvažnejše, da se bolnica ne bo razburjala. Pred vsem se mora pomiriti. Zato ji bom dal spalno sredstvo; nekaj ur bo spala in to je sedaj za njo najboljšo zdravilo. Ko se zopet zbudi, bo vzela drugo zdravilo. Jutri dopoldne zopet pridem in upam, da ne bom na njej našel nič slabega. Torej pomirite se. Kako težak kamen se je pri teh tolažiljih besedah zvalil s Tomovega srca.

(Dalje prihodnji.)

Prva je vstopila Marija Golmajer, oblačena kakor pri glavni razpravi, toda v obraz smrtno blede. Nervozno se je vsedla na svoje mesto. Takoj za njo so pripeljali Andreja Malija, ki je bil videti skrajno vznemirjen, a je skušal na zunaj kazati hladnokrvnost. Anton Mali, ki je kot zadnji vstopil v dvorano, je brezbržno sedel na svoj prostor. Takoj nato je predsednik začel čitati sodbo. Ves čas čitanja sodbe, ki je trajala skupno z utemeljitvijo do 16.15, je vialala v dvorani grobna tišina. Ob silni napetosti obtožencev in navzočega občinstva je razglasil predsednik senata dr. Kavčič naslednjo sodbo: Obtoženi Mali Anton, rojen 4. oktobra 1909 na Malijevem brdu, pristojen v Križe, nezakazan, posestnikov sin na Malijevem brdu pri Golniku, je kriv, da je v noči na 26. aprila 1933, v št. Vidu pri Stični, sodni okraj Višnja gora, usmrtil svakiujo Mali Amalijo s tem, da ji je z nožem prerezal vrst. Obtoženi Mali Andrej, rojen 5. decembra 1904 na Malijevem brdu, pristojen v Križe, že kaznovan, posestnik in trgovec v št. Vidu pri Stični je kriv: a) da je ob navedeni priliki svojega brata Malija Antona naklepoma zavedel neposredno k usmrtni svoji žene Mali Amalije in pri usmrtitvi pomagal, kar sta oba storila na okruten način iz koristoljubja, Mali Andrej pa tudi po zrelem preudarku. b) da je dne 16. februarja 1933 na okrožnem sodišču v Ljubljani v kazenski stvari zoper Lombarja Jožeta zbog zločinca razbojništva Lombarju Jožetu na korist lažno prisegel, ko je trdil, da je bil 29. septembra 1931 proti večeru skupaj z Lombarjem Jožetom v gostilni "Figovec" v Ljubljani. Obtožena Galmajer Marija, rojena 27. aprila 1904 na Golniku, pristojna v Križe, nezakonzana,

aprilu 12. ure, Maliju Andreju (se razume le za primer, da se mu bodisi v drugi instanci, bodisi s kraljevo milostjo spremeni smrt na kazen v lažjo) od 30. aprila 1. 1933 9. ure in Golmajer Mariji od 1. maja 1933, vsem do 31. oktobra 1933 16. ure. Predsednik je najprej vprašal Antona, ali je slišal sodbo in ali je z njo zadovoljen? Anton je bil tako zanič, da je vprašanje sploh preslišal in ga je moral še le paznik dregniti v rebra, da se je zbudil iz otopelosti. Tudi na ponovno vprašanje je molčal, kakor da ne bi mogel spregovoriti. Končno je zbežano dejal: Seveda. Njegov pravni zagovornik je prijavil revizijo in priziv. Slično vprašanje je nato stavil predsednik Andreju. Tudi ta ni mogel spraviti iz sebe niti besedice. Njegov branitelj je takoj prijavil revizijo ter zahteval prepis sodbe. Tudi Marija Golmajerjeva je bila tako prevzeta, da je morala na predsednikovo vprašanje mesto nje odgovoriti njen zagovornik, ki je prav tako prijavil revizijo in priziv. S tem je bila razglasitev sodbe končana in so na mig predsednika obtožence odvedli skozi stranske vrata zopet v zapore. Marija Golmajerjeva se je na hodniku zgrudila ter začela obupno plakati in je ni mogel potolažiti niti njen oče. (K o n e c.)

Iz Jugoslavije. Kako rastejo jugoslovanska mesta. V Jugoslaviji je 86 mest, v katerih je od 10.000 do 300.000 prebivalcev. Največ prebivalcev ima Beograd z Zemunom in Pančevom, in sicer okrog 289.000, drugo največje mesto pa je Zagreb s 185.000 prebivalci. Subotica ima po zadnjem ljudskem štetju 100.000. Sarajevo okrog 80.000, Skoplje in Novi Sad nad 65.000. Ljubljana pja okrog 60.000 prebivalcev. Pri ostalih mestih se takole spreminja število prebivalstva: nad 40 tisoč prebivalcev ima Split in Osijek, nad 30.000 Šibenik, Niš, Maribor, Bitolj, Veliki Bečkerek, Sombor in Senta, nad 20.000 Vrbac, Velika Kikinda, Zemun, Kragujevac, Banjaluka, Pančevo, Karlovac in Mostar, nad 15.000 Stara Kaniža, Prizren, Dubrovnik, Leskovac, Kumanovo, Tuzla, Tetovo, Priština in Sušak, ostalih 52 mest pa ima pod 15.000 prebivalcev. Med njimi je 19 mest, ki imajo pod 5000 prebivalcev. Skupno število prebivalcev jugoslovanskih mest je znašalo leta 1921 1.464.447, deset let pozneje pa 1.939.235. V desetih letih je torej število mestnega prebivalstva naraslo za 474.788 ali za 32,48%. Največje naraščanje števila prebivalstva je bilo v Beogradu, takoj za Beogradom pa v Novem Sadu, kjer se je v desetih letih število prebivalstva podvojilo. Zanimivi so podatki o stanovski ali poklicni opredelitvi prebivalstva naših mest. V mestih dunavskoskozovinske bavi se poljedelstvom 40, v obrtjo 33, s trgovino 12, s svobodnimi poklicmi in javnimi službami 10, brez stalnega poklica pa je 12 odstotkov prebivalcev. V ostalih banovinah je med mesečani vedno manj poljedelcev. Poljedelskih mestnih prebivalcev je tako na pr. v vrbski banovini 25, v primorski 22, v zetski 20, v vardarski 15, v savski 14, v drinski in moravski manj kot 10, v dravski banovini pa komaj 2 odstotka. Najizrazitejše mesečansko obležje po strukturi svojega prebivalstva imajo torej mesta v dravski banovini, kjer sta samo dva odstotka poljedelcev proti 21 odstotkom trgovcev, 27 obrtnikov in ostalih mesečanov, ki so v državnih in zasebnih službah ter v svobodnih poklicih. Mesta dunavske banovine pa so velike vasi, kajti pretežna večina prebivalstva spada med poljedelce. Tako na pr. je v Stari Kaniži 67, v Senti 64, v Veliki Kikindi 53, v Subotici 48, v Somboru 41, v Novem Sadu 21, v Velikem Bečkereku pa 20 odstotkov kmetov. Zanimivo pri tej nenavadni strukturi mestnega prebivalstva pa je, da so se v 10 letih tudi mesta v dunavski banovini izdatno razširila. Prirastki prebivalstva mest v dunavski banovini so večji od prirastkov mest drugih banovin z izrazitejšim mesečanskim prebivalstvom.

Rudniki pred sodiščem. Hrvatsko rudarsko društvo iz Zagreba je tožilo Združene rudnike in topilnice d. d. iz Zagreba zaradi samovoljnega izkoriščanja rudniškega področja Sinda. Po tej tožbi so bili pri kopanju premoaga načeti tuji rovi in ima zar...

ALI STE ZAVAROVANI? ZA SLUČAJ BOLEZNI, NEZGODE ALI SMRTI? AKO SE NISTE, TEDAJ VAM PRIPOROČAMO JUGOSLOVANSKO KATOLIŠKO JEDNOTO V AMERIKI. kot najboljšo jugoslovansko bratsko zavarovalnico, ki plačuje NAJBOLJ LIBERALNE PODPORE SVOJIM ČLANOM. Ima svoje podružnice skoro v vsaki slovenski naselbini v Ameriki. Posluje v 17. državah ameriške Unije. Premeženje nad \$1.500.000,00. — Za vstanovitev novega društva zadostuje 8 odraslih oseb. Vprašajte za pojasnila našega lokalnega tajnika ali pišite na: GLAVNI URAD J. S. K. J., ELY, MINNESOTA

Poziv! Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadejali, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo naravnostno točno. Uprava "G. N."

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y. PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

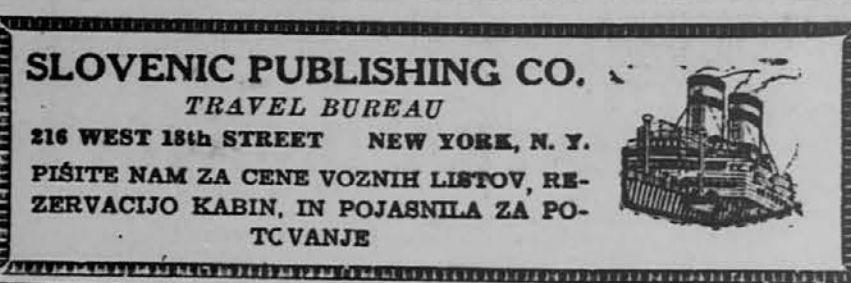

Table with shipping schedules for various routes including Europe, North America, and the Mediterranean. Includes details like ship names and arrival/departure dates.

ALI STE ZAVAROVANI? ZA SLUČAJ BOLEZNI, NEZGODE ALI SMRTI? AKO SE NISTE, TEDAJ VAM PRIPOROČAMO JUGOSLOVANSKO KATOLIŠKO JEDNOTO V AMERIKI. kot najboljšo jugoslovansko bratsko zavarovalnico, ki plačuje NAJBOLJ LIBERALNE PODPORE SVOJIM ČLANOM. Ima svoje podružnice skoro v vsaki slovenski naselbini v Ameriki. Posluje v 17. državah ameriške Unije. Premeženje nad \$1.500.000,00. — Za vstanovitev novega društva zadostuje 8 odraslih oseb. Vprašajte za pojasnila našega lokalnega tajnika ali pišite na: GLAVNI URAD J. S. K. J., ELY, MINNESOTA

... SKUPNA ... POTOVANJA in cene vožnji: BOZIČNI IZLETI se vrše na sledečih parnikih in kot spremljevalec bo vedno kak uradnik od omenjene družbe, ki bo spremljal potnike prav do Ljubljane. Slovevic Publishing Company TRAVEL BUREAU 216 West 18th Street New York, N. Y.